

Het verhaal van

John Parr Ion

Australiese Piloot.

Begraven te Colijnsplaat.
Gesneuveld in 1944

Australische soldaat John Parr Ion, begraven te Colijnsplaat.

Een ontmoeting met *Ver-strekkende* gevolgen

Zoektocht naar Engelse en Australische gesneuvelde militairen

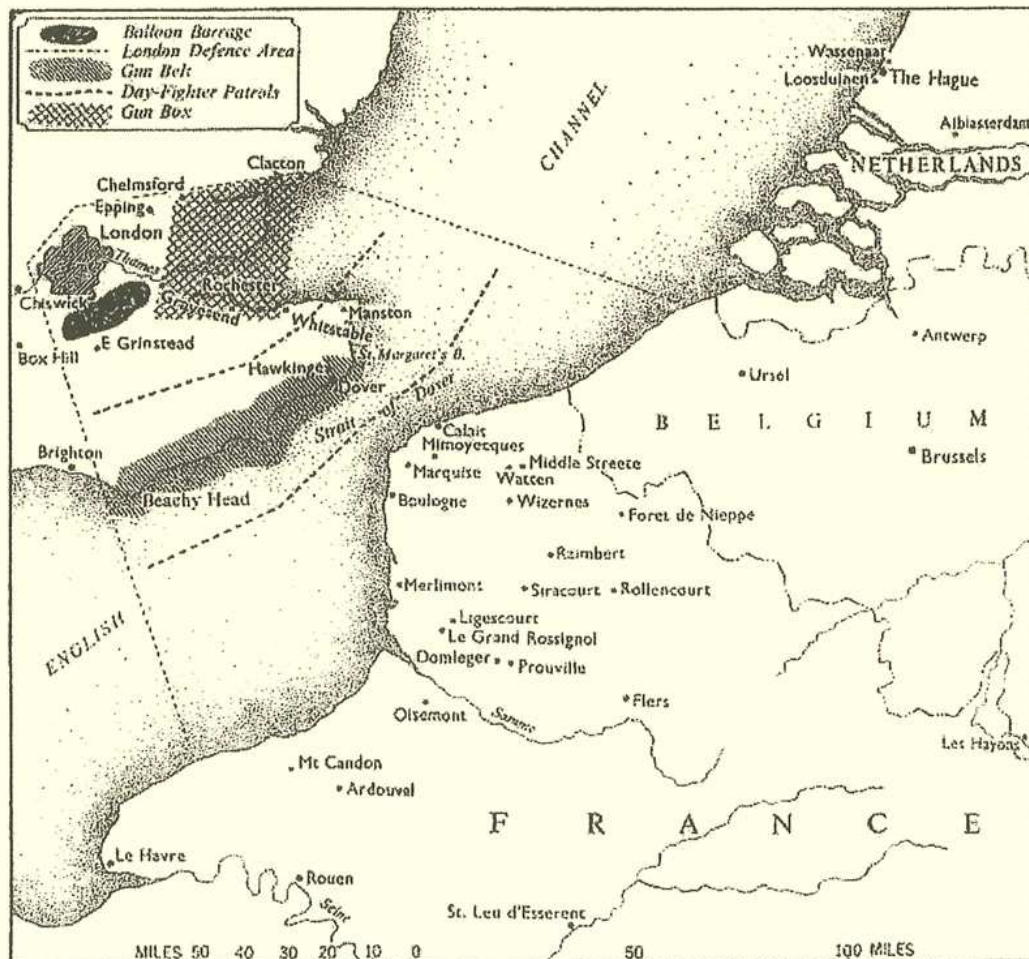
Uit de tweede wereldoorlog.

Gesneuveld in Normandië.

Begraven in Vlissingen en Colijnsplaat. Zeeland.

Nederland.

460 Sqn	Lancaster III	PB176 AR-M	Op: Rainbert
P/O L J Grey RAAF	+	T/o 1303 Binbrook to attack a V-2 storage site	
- Sgt R Tomkinson	+	Came down in the sea. Five have no known grave	
F/S W E Hathaway RAAF	+	but Sgt Tomkinson rests in Holland at Vlissingen	
F/S R Coates RAAF	+	Northern Cemetery while on Noord Beveland Is.	
F/S J P Ion RAAF	+	Colijnsplatt General Cemetery is the grave of	
Sgt R R C Morris	+	F/S Ion RAAF.	
W/O R Le Gay Brereton RAAF	+		

31 August 1944

V-2 ROCKET STORES

601 aircraft - 418 Lancasters, 147 Halifaxes, 36 Mosquitoes - to attack 9 sites in Northern France where the Germans were believed to be storing V-2 rockets. 8 of the sites were found and bombed. 6 Lancasters lost.

DEBT OF HONOUR REGISTER

In Memory of

RONALD TOMKINSON

Sergeant

1750255

460 (R.A.A.F.) Sqdn, Royal Air Force Volunteer Reserve

who died on

Thursday 31 August 1944 . Age 21 .

[Latest News](#)

[The Task](#)

[Sir Fabian Ware](#)

[Member Countries](#)

[Commissioners](#)

[Addresses](#)

[Global Commitment](#)

[Horticulture](#)

[Architecture](#)

[Publications](#)

[Education](#)

[Services & Links](#)

[Home & Search](#)

Additional Information: Son of Thomas and Florence May Tomkinson, of Walkden, Lancashire.

Cemetery: FLUSHING (VLISSINGEN) NORTHERN CEMETERY Zeeland, Netherlands

Grave or Reference Row H. Grave 24.

Panel Number:

Location:

The port of Flushing is on the south coast of the island of Walcheren in the Schelde Estuary. It is about 7 kilometres south of Middelburg and 58 kilometres west of Bergen op Zoom. From the ferry terminal follow the main road out to the first large crossroads, turn left onto the A58. Follow the A58 over the railway and canal then take the first turn right, go under the bridge and continue to the first traffic lights. At the lights turn right into President Rooseveltlaan. The cemetery is along on the left opposite a tyre repair centre.

Historical Information: A special Allied section was given, during the War, to the Belgian society "Herdenken om te Strijden", and the society erected a monument; this section, at the fork of the roads near the main entrance, contains British, Belgian and French graves. There are 36 Commonwealth burials of the 1914-1918 war, 11 of which are unidentified. There are also 200 Commonwealth burials of the 1939-1945 war, 24 of which are unidentified.

Display Record of Commemoration

WAR ORGANIZATION
OF THE
BRITISH RED CROSS SOCIETY and ORDER OF ST. JOHN OF JERUSALEM

President:
HER MAJESTY THE QUEEN

Grand Prior:
H.R.H. THE DUKE OF GLOUCESTER, K.G.

WOUNDED, MISSING AND RELATIVES DEPARTMENT

Chairman: THE DOWAGER LADY AMPHILL, C.I., G.B.E.

Talk No.
S. 9696

In replying please quote reference S/BR

RAE/C.11938

7 BELGRAVE SQUARE,
LONDON, S.W.1

Dear Mr and Mrs TOMKINSON,

13th April 1946.

We deeply regret that you will by now have heard from the Air Ministry that your son, Sergeant R. Tomkinson, No. 1750 has been posted 'Missing, believed Killed in Action' and we should like to offer you the deep sympathy of all in this Department.

This action has been taken in view of an official German report which was sent direct to the Air Ministry through the International Red Cross Committee at Geneva.

This report states that your son's body was recovered on the shore at Domburg and that he was laid to rest in Grave No. 245 in the Municipal Cemetery at Flushing.

We are most distressed that your great anxiety should only end with such sad news.

With again our deepest sympathy,

Yours sincerely,

Herbert R. Tomkinson
Chairman.

Mr. and Mrs. T. Tomkinson,
41, Mulgrave Road,
Roe Green,
Worsley, Lancs.

Een ontmoeting met ver-strekkende gevolgen

Van 20 tot 27 september 2002 maakte ik samen met mijn zuster een culturele busreis naar Normandië en Bretagne in Frankrijk. Op het reisprogramma stond onder meer een bezoek aan militaire gedenkplaatsen uit de beide wereldoorlogen. Zoals: het Memorial Museum in Caen, het invasiestrand Omaha Beach, Point du Hoc (een spectaculaire rotspunt in zee en in 1944 het toneel van hevige gevechten), en tenslotte een bezoek aan de Amerikaanse militaire begraafplaats in Colleville - Saint Laurent nabij Arromanches, één van de centrale legerplaatsen van de geallieerden. Op deze plek raakte ik in gesprek met een reisgenote, de 79-jarige Marjorie Van der Vaart-Howell. Engelse van geboorte, maar door haar huwelijk met een Nederlander al jaren woonachtig in ons land. Zij vertelde mij, evenals wij onder de indruk van deze enorme begraafplaats waar zovele jonge Amerikanen begraven liggen, het volgende.

Zij had nog altijd een 'opdracht' te vervullen, zoals zij dat uitdrukte. Een opdracht die

haar moeder haar, voor haar overlijden had gegeven. Een zeer goede vriendin van haar moeder, evenals zij woonachtig in het Lake-district, was in de oorlog haar zoon Ronald verloren. In hun jeugd hadden Marjorie en haar zusje ook altijd met deze jongen gespeeld en hem dus goed gekend. Evenals deze Ronald waren Marjorie en haar zusje in militaire dienst. Op 31 augustus 1944 kreeg de familie het bericht dat hun zoon bij gevechten was vermist en vermoedelijk omgekomen. Hij was in dienst als boordwerktuigkundige bij de Royal Air Force, leeftijd 21 jaar.

Op 13 april 1945 kreeg de familie het definitieve bericht van overlijden. In die periode was de moeder van Marjorie zeer begaan met het lot van haar vrienden en steunde hen zoveel zij kon. Zij was het ook die steeds maar weer inlichtingen had ingewonnen. Op mijn vraag aan Marjorie waarom haar moeder toch zo betrokken was bij dit alles vertelde zij dat haar moeder in de oorlog van 1914-1918 een broer had verloren. Een broer van Marjorie's vader sneuvelde ook in die oorlog in België en ligt in Amiens begraven. Haar ouders hadden dat graf één maal bezocht. Haar bedoeling was altijd om een maal het graf van de zoon van haar vriendin te bezoeken.

Dat is nooit gebeurd en zij vroeg voor haar overlijden aan Marjorie om deze taak in haar plaats op zich te nemen. Het graf van Ronald was namelijk in Nederland. "Maar", zo vertelde Marjorie, "ik heb dit nog steeds niet gedaan en zit daar toch mee." Op mijn vraag waar dit graf zich bevond was het antwoord: in Middelburg! Het was dus wel heel toevallig dat ik als enige van het gezelschap in Middelburg woon en zij juist aan mij dit verhaal vertelde. Een reden voor mij om aan te bieden nadere informatie voor haar in te winnen en eventueel samen met haar dat graf te bezoeken. Zij zou dan bij mij kunnen logeren en zo eindelijk aan de wens van haar moeder voldoen. Zij was heel blij met dit aanbod en zou mij nog nadere gegevens toesturen.

Bij thuiskomst in Middelburg informeerde ik direct bij de Middelburgse begraafplaats, maar daar was de naam en het graf van deze Engelsman niet bekend. Marjorie belde mij en vertelde dat zij zich vergist had en dat Ronald niet in Middelburg begraven was, maar in Vlissingen. Hij was in Domburg aangespoeld en na een bericht van vermissing van 31 augustus 1944 op 13 april 1945 in Vlissingen ter aarde besteld. Zij had ook het

grafnummer. Ik nam contact op met de heer Sneltjes van de Vlissingse begraafplaats. Hij meldde mij, na het opgezocht te hebben, dat het graf van Ronald Tomkinson op het Engelse deel van de begraafplaats aanwezig is. Tot zover had ik dus mijn belofte aan Marjorie voltooid.

Zij had mij intussen het originele 'bericht van overlijden' toegezonden: een oud papier, met oud plakband in elkaar geplakt. Een document waar je dan toch wel van onder de indruk raakt. Zo'n jonge jongen van 21 jaar. Ik nam daarna contact op met het Zeeuws Documentatie Centrum in Middelburg en kreeg contact met de heer Houterman. Het intrigeerde mij namelijk dat er een hiaat zat tussen de datum van 31 augustus 1944, het bergen van het stoffelijk overschot in Domburg en de begrafenis op 13 april 1945. Zeker gezien de oorlogshandelingen die in die periode hier op Walcheren plaatsvonden. Ik wilde proberen voor Marjorie en misschien nog levende familieleden van Ronald in Engeland, hier wat meer informatie over te krijgen. De heer Houterman kon mij, na mijn verzoek, veel gedocumenteerde informatie geven. Hij was heel goed van dit alles op de hoogte; gaf mij naast de documenten de volgende inlichtingen.

Ronald Tomkinson maakte samen met nog een Engelse militair deel uit van de bemanning van een Lancaster vliegtuig van de R.A.A.F., een Australisch squadron. Het was een bemanning van 7 personen en zij werden ingezet bij een grote aanval op V2-installaties in Normandië. Bij terugkeer van deze opdracht is het vliegtuig neergeschoten boven de Noordzee. Vijf bemanningsleden zijn tot op de dag van vandaag vermist. Ronald werd dus in Domburg gevonden en een tweede bemanningslid, een Australische jongen John Parr Ion, 20 jaar oud, werd bij Kortgene geborgen en ligt daar begraven samen met een ongeïdentificeerde Engelse militair.

In het Rijksarchief in Middelburg ben ik op zoek gegaan naar nadere informatie in het archief van Domburg. Of daar iets vermeld is over de berging en misschien een tijdstip. Echter: Zonder resultaat.

Misschien dat een 'oude' Domburger zich nog wel iets herinnerde daarover. Ik nam onder meer contact op met de heer F.G. Sprenger (88 jaar), oud-burgemeester van Domburg en ook goed op de hoogte van de geschiedenis van Domburg. Hij was daar burgemeester vanaf 1946. Hij zegde mij toe te proberen aanvullende informatie te verkrijgen.

Ook nam in contact op met het Gemeente-archief in Kortgene, gemeente Wissenkerke. Een medewerker beloofde in de archieven te kijken of er iets vermeld is over de berging van het stoffelijk overschot van sergeant John Parr Ion. Hij en Tomkinson zijn toch uiteindelijk de twee van de bemanning van hun vliegtuig die nog een graf hebben gekregen. Samen met een vriendin mevrouw A. Alexander-Wolff wilde ik de graven bezoeken. Zij was zo vriendelijk mij met haar auto te rijden en het was ook prettig om dit met iemand samen te kunnen doen.

In Vlissingen is er een speciaal deel van de begraafplaats van de Commonwealth War Graves Commission, waar een groot aantal gevallen zijn begraven. Er is daar ook documentatie aanwezig. We maakten ter plekke foto's van het geheel en in het bijzonder van de laatste rustplaats van Ronald Tomkinson, en zullen die aan mevrouw

Marjorie van der Vaart – Howell doen toekomen.

Daarna bezochten wij de begraafplaats van Kortgene in Colijnsplaat. Daar zijn nog twee oorlogsgraven van de CWGC. Graf nummer 1 is van de Australische sergeant John Parr Ion, die dus gelijk met Ronald Tomkinson het leven verloor, maar wiens stoffelijk overschot in Kortgene werd geborgen. Op de steen van Ion staat alleen de overlijdensdatum 31 augustus 1944 vermeld. Het tweede oorlogsgraf is van een niet geïdentificeerde soldaat van het United Kingdom. Op zijn graf staat: "A soldier of the 1939-1945 war" en onderaan de tekst "Known unto God. 11 november 1944."

Met Marjorie hoop ik ook de graven te bezoeken. Zij gaat de decembermaand naar Engeland en zal daar informeren of er nog familieleden van Ronald Tomkinson in leven zijn. Dit alles is op een vreemde manier op mijn weg gekomen. Maar ik vond dat ik er iets mee moest doen voor mevrouw Marjorie Howell, zodat zij dit af kon ronden. Voor mij spreekt ook mee dat juist in deze dagen de bevrijding van Walcheren op verscheidene plaatsen herdacht wordt. Op deze manier is een kleine herdenking van de jongens die daarvoor hun leven moesten geven, voor mij een soort eerbetoon na zoveel lange jaren.
29 oktober 2002

Inmiddels heb ik bericht ontvangen van het Gemeente-archief in Wissekerke, dat zij na grondig onderzoek geen verdere bijzonderheden over de vondst of begrafenis konden vinden.

De vriendin waarmee ik samen de graven bezocht, mevrouw Alexander-Wolff, heeft een neef in Australië: de heer Peter van der Duys. Zij stelde aan hem per email de vraag of hij soms via bijvoorbeeld de telefoon achter het eventuele adres van nog levende familieleden van John Parr Ion kon komen.

Na twee dagen kwam er een bericht terug dat hij er in geslaagd was, via het telefoonboek, contact te hebben met de nu 79-jarige zuster van John, Mrs. Norma Johnson uit Mullawoo. Bijzonder!

Er was al telefonisch contact en zij was blij en ontroerd dat wij nog bij het graf van haar broer waren geweest. Het gezin had drie kinderen. De andere zuster van John leeft ook nog. Ion's moeder overleed in 1997, 101 jaar oud. Mrs. Johnson vertelde ook dat het vliegtuig, een Lancaster, niet was neergeschoten, maar door een vleugelbreuk was neergestort. Verder schijnt John door de Duitsers te zijn begraven.

De vraag van Mrs. Johnson of er nog lang voor dit graf zal worden gezorgd, kon ik na navraag bij de Oorlogsgravenstichting in Den Haag als volgt beantwoorden. Juist vorig jaar is de overeenkomst van de Nederlandse regering met de Common Wealth Graves Commission met nog eens 50 jaar verlengd.

10 Januari 2003

Na het maken van het bovenstaande verslag ben ik toch nog verder op zoek gegaan. Graag wilde ik, om het verhaal compleet te maken, proberen te weten te komen waar en wanneer het stoffelijk overschot van Ronald Tomkinson is geborgen en misschien wie het gevonden heeft.

Ik raadpleegde, zoals ook al eerder, het Zeeuws Archief hier in Middelburg en zocht in onder meer de verslagen van de Burgemeesters-besluiten van de Gemeente Domburg. Verder de Strandvonderij-lijsten en ook de begrafenisboeken. Vond wel de vermelding van de vondst van een stoffelijk overschot van een Engelse militair, maar dat was op een veel eerder tijdstip, in 1943.

Verder, vooral na september 1944, eigenlijk geen gegevens meer. Het was natuurlijk ook een cruciaal tijdstip hier op Walcheren, omdat de Duitsers zich vanuit Zeeuws-Vlaanderen hadden teruggetrokken, wat intussen voor een groot deel bevrijdt was. Waarop hier, eind september, de Inundatie kwam en Walcheren voor het grootste deel onder water kwam te staan. Van ... normale ... begrafenis was daarna ook geen sprake meer op de dorpen. Veelal een tijdelijk graf, een zogenaamd Veldgraf, in de duinen.

Hier kwam ik dus niet verder, maar al pratend met de archivaris kreeg ik het idee om het archief van de Gemeente Vlissingen te raadplegen. Daar was Tomkinson toch begraven en misschien dat er daar in het Register van de Noorderbegraafplaats een vermelding zou staan.

Met behulp van de heer Tramper vonden we op een Registerkaart Noorderbegraafplaats Vlissingen, de volgende aantekening:

Huurgraf in Vak: 3A, no.: 246

Geslachtsnaam: Tomkinson (serg). geb. 20 - 6 - 1922.

R.A.F. 1750255

Voornamen: Red

Begraven den: 2 October 1944.

Aanmerkingen: 31 - 8 - 44 op zee neergestort.

Maar daaronder staat als extra vermelding het volgende:

Geadopteerd door J. Wondergem.

Duinweg 29, Oostkapelle.

De heer Tramper vertelde het volgende: Ronald Tomkinson was dus al op 2 October op de Noorderbegraafplaats in Vlissingen begraven. Zoals in meer gevallen van gesneuvelde geallieerden of Duitse militairen zijn later allen herbegraven op het Erekerkhof, dat daarvoor op de begraafplaats van Vlissingen is ingericht. Door de oorlogsomstandigheden kreeg de familie van Ronald Tomkinson pas op 13 April 1945 het officiële bericht van eerst vermissing, en later overlijden, met daarop ook de vermelding van de plaats waar hij begraven was.

In dit geval is Roland Tomkinson dus nog juist voor de inundatie van Walcheren gevonden en begraven. Maar nu is nog niet bekend wanneer en door wie zijn stoffelijk overschot geborgen zou kunnen zijn?

De extra vermelding dat het graf geadopteerd is door ene J. Wondergem roept dan ook

de vraag op: zou die er iets meer over kunnen vertellen? Wat is de motivatie geweest om dit graf te adopteren.

Op zoek dus naar ene J. Wondergem uit Oostkapelle. Aan de hand van het telefoonboek meerdere families van die naam gevonden. Als eerste gebeld met een Wondergem die nu op de Duinweg woont, zij het op een ander nummer. Mevrouw Wondergem, aan wie ik de zaak aan voorlegde, zei dat zij er niets van wist en ook van haar man die drie jaar terug is overleden er nooit iets over gehoord had.

Maar zij zou aan haar zoon, die veel mensen in Oostkapelle kent, vragen om eens te informeren.

Ook heb ik oud-burgemeester Sprenger, die ook zeer meeleeft met deze... 'zoektocht', op de hoogte gesteld. Hij zou eveneens verder informeren.

Het was juist voor de Kerstdagen dat ik Mevrouw Wondergem sprak, en na deze dagen belde zij mij terug dat haar zoon tijdens een familiebijeenkomst eens had rondgevraagd en dat zijn zwager wist dat er een zoon van de bewuste Jan Wondergem in Middelburg woonde in de IJsselstraat: Herman Wondergem.

Deze Herman Wondergem wist direct waar ik het over had, toen ik de naam Ronald Tomkinson noemde. Hij vertelde echter ook dat niet zijn vader, maar zijn oudste zuster, nu 75 jaar, Jo Wondergem dat graf destijds had geadopteerd. Helaas was zij juist deze dag uit het ziekenhuis ontslagen en hij wilde haar nu even met rust laten. Hij zou haar zeker laten weten dat ik gebeld had en dat zij contact zou opnemen. Weer een stapje verder dus.

Herman vertelde mij nog wel allerlei bijzonderheden over het gezin Wondergem van destijds. Het gezin telde vier kinderen, waarvan hij de jongste is, geboren in 1936. Zijn vader was chauffeur op de buitenplaats Zeeduin, gelegen tussen Oostkapelle en Vrouwenpolder bij de familie Lantsheer. Tijdens de oorlog was dit huis door de Duitsers gevorderd en waren er Duitse militairen in gelegerd. Het gezin woonde in het Koetshuis waar in de helft van het huis een munitiedepot was. Een griezelige zaak, maar voor Herman die toen nog een jongen was wel spannend allemaal. Ze woonden er wel eenzaam, want de duinen waren zogenaamd "Sperrgebiet", waar geen burgers mochten komen. Er is nog eens een vliegtuig neergestort in de duinen, vertelde Herman. Ook met de Duitse soldaten was er wel contact. Die werden zeer streng behandeld door hun meerderen en hij had er wel eens medelijden mee. Het gezin heeft er gewoond tot aan de Inundatie van Walcheren, toen zij werden geëvacueerd naar Kruiningen. Hopelijk dus kan zijn zuster Jo mij nog meer bijzonderheden uit die tijd vertellen.

Adoptie van het graf van Tomkinson door Jo Wondergem

Op 14 januari 2003 nam ik contact op met Mevrouw Jo Schietekatte - Wondergem. Zij woont in Middelburg.

Zij was herstellende van een knie-operatie en had intussen al van haar broer Herman gehoord dat ik graag even met haar wilde praten over de reden dat zij, destijds, het graf van Ronald Tomkinson adopteerde. Zij vertelde mij het volgende.

Zoals haar broer Herman al vertelde, woonde het gezin Wondergem destijds in het koetshuis van de buitenplaats Zeeduin in Oostkapelle, die dus door de Duitsers was bezet. Jo was de oudste van het gezin, geboren in 1927 en dus tijdens de oorlogsjaren een jong meisje. Jo vertelde dat er, naast de Duitse militairen die in het huis verbleven, vooral aan het einde van de oorlogsjaren een aantal heel jonge Duitse jongens waren gelegerd, van zo'n 16 - 17 jaar oud. Het waren geen soldaten maar waren in een soort verplichte Arbeidsdienst te werk gesteld. Zij moesten meehelpen aan de bouw van de vele bunkers die in de bezettingsjaren langs de hele kust werden gebouwd. Met deze jongens had het gezin wel contact. Haar moeder had eigenlijk medelijden met hen omdat zij, zo jong als ze waren, al verplicht van huis moesten werken in een voor hen vreemd land. De kinderen Wondergem trokken wel met hen op, zoals ook Herman al vertelde.

In september 1944, moest het gezin Wondergem, in verband met de Inundatie van Walcheren het huis in de duinen van Oostkapelle verlaten en werden geëvacueerd naar Kruiningen op Zuid-Beveland.

Overigens bleek later dat hun huis, dat in de duinen lag, niet in het water heeft gestaan; hierin was toen weer een gezin uit Westkapelle ondergebracht.

Het was op Walcheren ook een zeer chaotische periode met alle oorlogshandelingen. Daarbij kwam ook nog de Inundatie waardoor het eiland grotendeels onder water stond. Veel heeft zich in die periode daar afgespeeld.

Was deze jongen dus tijdens zijn periode dat hij in Oostkapelle verbleef nog niet in militaire dienst maar in de Arbeidsdienst, toen hij 18 jaar werd moest hij alsnog als militair dienst nemen.

Hij werd, het zal in het najaar van 1944 zijn geweest, nog naar het invasiefront in Normandië gestuurd.

Daar werd hij door de Engelsen krijgsgevangen gemaakt en kwam dus zo in Engeland terecht, eerst als krijgsgevangene en na de oorlog moest hij gaan werken aan de wederopbouw aldaar.

Dat hield onder meer in de, vooral ook daar in groten getale gebouwde bunkers, weer af te gaan breken. Een kennelijke overeenkomst tussen de geallieerden en Duitsland. Heel wat jaren, misschien wel tot 1950 moesten Duitsers daar dus aan mee werken. Zo dus ook die Fritsz ... de waanzin van de oorlog!

Na de bevrijding in mei 1945 is het gezin Wondergem niet meer teruggekeerd in het koetshuis van Zeeduin. Vader kreeg ander werk en men betrok een andere woning. Jo weet niet meer precies wanneer het was, maar in de loop van het jaar 1945 of misschien '46 ontving zij een brief uit Engeland.

Hij was afkomstig van een Duitse jongen "Fritsz ", die destijds veel bij hen in huis was geweest en dus kennelijk ook nog een adres van hun had.

Nu had deze Fritsz daar een Engels meisje ontmoet, waarmee hij ook later getrouwd is. Jo Wondergem wist niet meer uit welke plaats in Engeland de brief afkomstig was, maar hij had een opmerkelijke inhoud.

Dat Engelse meisje was kennelijk een bekende van onze Ronald Tomkinson, want namens haar vroeg Fritsz het volgende:

"Zou jij, Jo, uit kunnen vinden waar zich het graf van ene Ronald Tomkinson bevindt in Nederland?"

Dat Engelse meisje moet Ronald kennelijk goed gekend hebben, om de plaats van dat graf te willen weten.

Voor Jo Wondergem begon toen, eigenlijk net als mij nu zovele jaren later, een zoektocht naar het graf van Ronald Tomkinson. Dat was nog niet zo gemakkelijk, omdat de registratie nog lang niet voltooid was. Jo bezocht de oorlogskerkhoven in Limburg en Brabant maar kwam er uiteindelijk achter dat hij in Vlissingen begraven was. Vanaf die tijd heeft zij voor het graf gezorgd en het geregeld bezocht. Ronald Tomkinson was dus op 2 oktober 1944 in Vlissingen begraven.

Jo bleef het graf verzorgen tot zij in begin 1950 trouwde en naar Den Haag verhuisde. Toen zij later het graf nog eens wilde bezoeken bleek het er niet meer te zijn, althans niet op die plaats. Alle gevallen zijn later op een bepaald deel van de begraafplaats bijeen gebracht op het, ere-kerkhof. Maar dat wist Jo niet... totdat zij, zoveel jaar later, mijn vraag te beantwoorden kreeg. De vraag naar de reden van haar adoptie in die tijd.

Naar mijn gevoel is de cirkel nu rond.

We zullen wel nooit precies weten wie het stoffelijk overschot gevonden en geborgen heeft. Vermoedelijk is hij toch door de Duitsers begraven, omdat het nog net voor de inundatie was op 2 oktober, dat hij zijn graf in Vlissingen kreeg. Later was er dus een overbrenging naar de ere-begraafplaats.

Dat wat mij het meeste aanspreekt in dit verhaal is het laatste deel. Dat, zo kort na de oorlog met zijn helaas ook zoveel jonge slachtoffers, er een Duitse jongeman - die ook niet voor zijn plezier zolang uit het gewone leven werd gerukt - eerst naar Nederland en daarna nog weer naar Engeland moest. En van daaruit, op verzoek van een Engels meisje een brief naar Nederland schreef aan een Nederlands meisje.

Al deze jonge mensen, nog onder de twintig, namen de moeite om te zoeken naar het graf van een gesneuvelde leeftijdgenoot.

Van degene waarvoor ik mijn zoektocht begon, Mevrouw Marjorie Howell - van der Vaart vernam ik nog het volgende. Na de eerste resultaten van de zoektocht naar het graf van

Ronald Tomkinson stuurde ik haar de tot nu toe achterhaalde resultaten, aangevuld met kopieën van de documenten en foto's die ik van de graven maakte in Vlissingen en Colijnsplaat.

Zij ging de decembermaand naar Engeland om haar zuster te bezoeken die in Kendal in het Lake-district woont. Na de kerstdagen bracht zij ook nog een bezoek aan een oude vriendin in de geboorteplaats van Marjorie, wat destijds dus ook de woonplaats was van Ronald Tomkinson, een heel klein plaatsje Roegreen, dichtbij het dorp Worsley. De dichtstbijzijnde grote stad is Manchester.

Zij wilde daar nog navraag doen naar eventuele familieleden van Ronald. Zij was blij dat ze al zoveel gegevens en ook foto's bij zich had en stuurde mij vanuit Engeland ook een brief. Zij had contact gekregen met Ronalds broer Bernard. Weliswaar telefonisch omdat hij verhuisd was naar een nogal veraf gelegen plaats.

Juist met deze broer Bernard had Marjorie als kind veel gespeeld omdat zij bijna even oud zijn. Zij hadden een lang gesprek met elkaar. Hij vond het bijzonder dat Marjorie, eigenlijk nog voor haar moeder, die hij natuurlijk ook goed gekend had, op zoek was gegaan en dat zij hem nu zoveel kon vertellen.

Zelf was hij, na de oorlog een aantal jaren als militair in Duitsland gestationeerd. Vanuit Duitsland had hij in gezelschap van een Duitse vriend het graf van Ronald in Vlissingen bezocht, zodat hij wel wist hoe dat er uitzag. Maar vond het wel bijzonder dat wij er nu, na al die jaren nog mee bezig waren en verzocht haar zijn dank over te brengen.

Na terugkomst in januari vertelde Marjorie mij nog alle bijzonderheden. Dit voorjaar hoopt zij naar mij toe te komen om dan samen het graf van Ronald te bezoeken.

Tussen ons is, na deze toch best intensieve contacten, ook vriendschap ontstaan en we zien onze ontmoeting in Frankrijk dan ook als iets dat eveneens voor ons betekenis heeft gekregen.

Tot zover dus het verhaal over Ronald Tomkinson. Een van de jonge mensen die, als helaas zovelen, zo jong zijn leven verloor toen hij zich inzette voor de bevrijding van Europa.

Foto's van de oorlogsgraven in Vlissingen.

DEBT OF HONOUR REGISTER

In Memory of

JOHN PARR ION

Flight Sergeant
427833

Royal Australian Air Force

who died on

Thursday 31 August 1944 . Age 20 .

Latest News**The Task****Sir Fabian Ware****Member Countries****Commissioners****Addresses****Global Commitment****Horticulture****Architecture****Publications****Education****Services & Links****Home & Search**

Additional Information: Son of Thomas Parr Ion and Olive Ion, of Wembley, Western Australia.

Cemetery: KORTGENE (COLIJNSPLAAT) GENERAL CEMETERY Zeeland, Netherlands

Grave or Reference Grave 1.

Panel Number:

Location:

Kortgene is a village and commune in the north-eastern part of the island of Noord Beveland; and Colijnsplaat is another village in the commune. It lies 7 kilometres north of Kortgene village and 17 kilometres north-north-west of Goes, which is in Zuid Beveland. The Cemetery is on the western side of Colijnsplaat about 200 metres north-west of the road from Kortgene. It is divided in half by a belt of trees, and in the north-eastern corner of the southern half are the graves of a soldier from the United Kingdom and an airman from Australia. The soldier is not identified.

Display Record of Commemoration

DEBT OF HONOUR REGISTER

In Memory of

RONALD ROBERT CURPHEY MORRIS

Flight Sergeant
1494879

460 Sqdn., Royal Air Force Volunteer Reserve

who died on
Thursday 31 August 1944 . Age 23 .

Latest News
The Task
Sir Fabian Ware
Member Countries
Commissioners
Addresses
Global Commitment
Horticulture
Architecture
Publications
Education
Services & Links
Home & Search

Additional Information: Son of William S. Morris, and of Mary J. Morris, of Great Crosby, Lancashire.

Cemetery: RUNNYMEDE MEMORIALSurrey, United Kingdom

Grave or Reference Panel Number: Panel 220.

Location: This Memorial overlooks the River Thames on Cooper's Hill at Englefield Green between Windsor and Egham on the A308, 4 miles from Windsor.

Historical Information: The Air Forces Memorial at Runnymede commemorates by name over 20,000 airmen who were lost in the Second World War during operations from bases in the United Kingdom and North and Western Europe, and who have no known graves. They served in Bomber, Fighter, Coastal, Transport, Flying Training and Maintenance Commands, and came from all parts of the Commonwealth. Some were from countries in continental Europe which had been overrun but whose airmen continued to fight in the ranks of the Royal Air Force. The memorial was designed by Sir Edward Maufe with sculpture by Vernon Hill. The engraved glass and painted ceilings were designed by John Hutton and the poem engraved on the gallery window was written by Paul H Scott.

Display Record of Commemoration

Begraafplaats Colijnsplaat.

Begraafplaats Colijnsplaat

graf van de Australische piloot John Parr Ion
op de begraafplaats van Colijnsplaat.

Australische soldaat John Parr Ion

Na alle gegevens over Ronald Tomkinson wil ik nu ook nog een aanvulling geven op de geschiedenis van het tweede bemanningslid van de Lancaster, die in 1944 neerstortte en ook hier in Zeeland zijn graf moest vinden in Colijnsplaat, de Australiër, John Parr Ion.

Nadat er via de e-mail contacten waren ontstaan met een zuster van deze John, zond ik ook haar en haar zuster de resultaten van mijn onderzoek, de foto's die ik op de begraafplaatsen maakte, de gegevens van alle bemanningsleden die ik dus hier in het Documentatie-centrum in Middelburg had gekregen van de heer Houterman, en verdere informatie.

In januari ontving ik een mooie brief terug van zuster Norma en ook van de oudere zuster Marjorie.

Het had in deze familie een schok gegeven dat er na zoveel jaren nog berichten kwamen over hun broer John.

Vooraf ook de gegevens over de andere bemanningsleden vonden ze belangrijk, omdat hun ouders daar eigenlijk weinig over hadden vernomen. Dus nog vier Australiërs en een Engelsman waarvan de stoffelijk overschotten dus nooit geborgen zijn.

Het verhaal over hun broer en de foto's die ik maakte van het graf hebben allemaal een plaats gekregen in het, "familie-archief" en zijn voor hen waardevol.

Ik nam ook nog telefonisch contact op met Norma en zij was daar ook blij mee. Zij vertelde mij de datum van de begrafenis van John die dus niet op de grafsteen vermeld is.

Hij is op 3 oktober 1944 door de Duitsers begraven op het kerkhof van Colijnsplaat. Dat was dus één dag nadat zijn 'maatje' Ronald in Vlissingen zijn voorlopige graf kreeg.

Verder vertelde zus Norma mij dat ook dit graf destijds door mensen uit de omgeving was geadopteerd. Voor mij een reden om nog weer eens contact op te nemen met het archief van Wissekerke of bij hen iets over deze adoptie bekend was. Dat was niet het geval, maar zij zouden nog informeren.

In hún begrafenisregister is echter niets vermeld. Dat was dus in Vlissingen wel het geval.

In januari ontving ik een uitvoerige en mooie brief van zus Norma, ook namens haar zuster, waarin zij vertelde over hun jeugd die zich afspeelde op een boerderij in Claremont, zo'n 150 mijl ten noorden van Perth in West-Australië. Heel afgelegen, er was geen school in de buurt, zodat het oudste zusje Marjorie al heel jong van huis moest om in een wat grotere plaats in de omgeving naar school te kunnen gaan. Uiteindelijk ging zij in haar schooltijd bij familie in Perth in huis en kwam alleen de vakanties thuis.

Tegen de tijd dat Norma en John naar school moesten woonde er in de buurt nog een gezin met twee kinderen en werd er door het departement van onderwijs een onderwijzeres aangesteld, die met deze vier kinderen, de ... kleinste school... van Australië vormde. Dit schooltje werd beurtelings aan huis van een van de gezinnen gehouden, zodat zij - om de week - dagelijks toch vier mijl moesten lopen..

Maar zij hadden een fijne jeugd in een harmonisch gezin. Later verhuisde het gezin naar Perth waardoor het gezin weer compleet was en Norma en John daar ook hun middelbare school konden volgen.

Een mooi verhaal over John's, helaas te korte leven.

In oktober 1944 - John was toen achttien jaar - moest hij in dienst en ging naar Victoria in Oost-Australië voor zijn opleiding bij de R.A.A.F.

In augustus 1943 vertrok hij naar Engeland voor verdere opleiding. Na zijn opleiding vond hij dus al tijdens zijn tweede 'Missie' in actieve dienst de dood bij de aanval op in Normandië.

Norma schrijft, "Ik herinner mij nog zo goed dat hij met zijn rugzak op onze straat uitliep en zich omdraaide en voor het laatst naar ons wuifde! " Een emotionele herinnering!

In de brief aan mij zat ook een mooie foto van John in uniform. Zijn laatste foto! Voor hij dus naar Europa vertrok om nooit meer terug te keren. Wat bleef zijn de goede herinneringen van zijn familie waarmee ik, op deze bijzondere wijze in contact kwam en we toch ook als mens nu nog gevoelens kunnen delen en uitwisselen.

In de brief ingesloten waren ook naam en adres en een briefje van degene die destijds aan de ouders van John vertelde dat zij het graf geadopteerd had. Zij wilde graag de data van geboorte en overlijden van John weten, om op die dagen bloemen op zijn graf te kunnen brengen. Ene mejuffrouw J.C. Brouwer-Karman uit Colijnsplaat. De moeder van John heeft met haar gecorrespondeerd.

Toen ik dit las heb ik eerst het telefoonboek van Colijnsplaat geraadpleegd en de mensen met de naam Brouwer en Karman gebeld. Zij konden mij niet verder helpen en verwezen uiteindelijk naar de Heer Gerard de Fouw. Deze bleek tijdens het gesprek de naam Ion te kennen, aangezien hij ook op het archief werkt en al van het verhaal gehoord had. Was geïnteresseerd in de gegevens die ik intussen verzameld had en zou proberen eventuele familie van de mensen, die het graf hadden geadopteerd te achterhalen. Een laatste schakel in deze zoektocht.

Van dit archief kreeg ik nog de volgende informatie. Mej.J.C. Brouwer – Karman is op 13 januari 1985 overleden.

Zij had twee dochters waarvan de een op jeugdige leeftijd is gestorven. De andere dochter Hendrika Johanna werd verpleegster en verhuisde naar Noordwijk.

De mensen van het archief van de Gemeente Noord-Beveland vonden nog een telefoon nummer van ene Brouwer met dezelfde voorletters H.J. maar nadat ik daarmee contact had opgenomen bleek dit niet degene te zijn die ik zocht.

De heer de Fouw van het archief zal nog verder proberen iets naders te weten te komen over deze dochter. Het zou mooi zijn als ik haar namens de zusters van John Ion nog eens de waardering zou kunnen overbrengen en hun dank dat haar moeder zo lang het graf van hun broer verzorgde. Hopelijk is dat nog eens mogelijk.

Zelf ben ik nauw betrokken geraakt bij deze naspeuringen na mijn ontmoeting op het Amerikaanse ere-kerkhof in Normandië. Wat mij het meest heeft aangesproken in dit alles, is wel dat alle mensen die ik om inlichtingen vroeg, deze mij zo van harte en met

warmte gaven en er in meeleefden. Van de resultaten zal ik allen, ook zij die maar een klein schakeltje vormden, op de hoogte stellen.

In deze tijd van ook weer veel oorlogsdreiging in de wereld is dit een 'klein verhaal' uit een al ver verleden. Maar op het moment dat je er mee geconfronteerd wordt en in zo'n verhaal stapt, merk je dat zo'n gebeurtenis uit het verleden voor de mensen die het aanging nog dagelijkse realiteit is, en zo'n diepe inbreuk in hun leven betekende. De tijd valt hier weg. Wat er van overblijft is de verbinding naar het nu ... de goede intermenselijke contacten die hieruit weer zijn ontstaan. Alle reacties van 'All over the world', waarbij mensen meeleefden en meedachten. Dank aan allen. Voor de direct betrokkenen, de nog in leven zijnde betrokkenen, zijn die van groot belang gebleken. Ze roepen gevoelens van vriendschap en verbondenheid op. Dat strekt zich uit van Frankrijk naar Nederland, in het bijzonder de provincie Zeeland, en van Nederland naar Engeland, Duitsland, Hawaii en Australië.

Met recht kun je spreken van: een *Ontmoeting met ver-strekkende gevolgen!*

Ada (A.J.) de Lange – Timmerman,
Bellinkstraat 23,
4331 GV Middelburg.
Nederland.
Tel: 0118 625210

Met dank aan :

Heer H. Houterman. Documentatie Centrum Provinciale Bibliotheek Zeeland.
Zeeuws Archief te Middelburg.

Archief Gemeente Noord – Beveland.

Gemeente Archief Vlissingen.

Noorder Begraafplaats. Vlissingen.

Begraafplaats Colijnsplaat.

Oorlogsgraven stichting. Den Haag.

Heer F.G. Sprenger. Oud -burgemeester van Oostkapelle.

Families Wondergem in Oostkapelle.

Heer Herman Wondergem in Middelburg.

Mevr. Jo Schietekatte – Wondergem in Middelburg. Adoptie graf Ronald Tomkinson.

Heer Peter van der Duys. Australië. Contact zusters John Parr Ion.

Mrs. Norma – Johnson – Ion. Mullaloo Australië.

Mrs. Marjorie Manly – Ion. Applecross Australië.

Heer R.J. Wolff. Hilo. Hawaï. Vertaling Engels.

Mevr L. Dominicus .Vertaling Engels.

Mevr. A. Alexander – Wolff. Middelburg.

Mevr. M. van der Vaart – Howell. Purmerend.